

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5218/2021
29.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Данијеле Николић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Селаковић Папић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорда адвокат из ..., ради развода брака, вршења родитељског права и одређивања мера заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 112/21 од 04.03.2021. године, у седници већа одржаној 29.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 112/21 од 04.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 2051/19 од 27.11.2020. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака закључен ...2007. године. Ставом другим изреке, тужилци као мајци поверено је самостално вршење родитељског права над малолетном ВВ, рођеном ...2008. године и малолетним ГГ, рођеним ...2016. године. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа малолетне деце са туженим, као оцем, и то: сваког првог и трећег викенда у месецу, почев од суботе од 10,00 часова до недеље до 19,00 часова, уторком и четвртом друге и четврте недеље у месецу, а када мал. ВВ похађа преподневну смену у школи у периоду од 15,00 до 20,00 часова, првих седам дана зимског распуста и три недеље летњег распуста у јулу месецу, сваки други рођендан деце, дан очеве крсне славе, сваки други државни и верски празник наизменично, тако што ће тужени децу преузимати од тужиле или њене мајке на адреси ... и враћати их на исту адресу. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 7.000,00 динара, а за издржавање малолетног ГГ износ од 9.000,00 динара, односно укупно 16.000,00 динара за оба детета, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од 11.05.2020. године па убудуће, уплатом на рачун тужиле код банке. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле преко досуђеног износа од укупно 16.000,00 динара до траженог износа од укупно 20.000,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се обавеза издржавања одреди за период од 26.11.2019. године, као дана подношења тужбе, до дана 11.05.2020. године. Ставом седмим изреке, одређена је мера заштите од насиља у

породици па је забрањено туженом да се приближава тужиљи на удаљености мањој од 300 метара и наложено му је да се уздржава од приближавања тужиљи на наведеној удаљености, осим током примопредаје деце. Ставом осмим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици па је забрањено туженом да на било који начин даље узнемирава тужиљу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље. Ставом деветим изреке, одређено је да мере заштите од насиља у породици остају на снази годину дана почев од 11.05.2020. године и да евентуално изјављена жалба не задржава извршење пресуде. Ставом десетим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се забрани туженом да се приближава мал. ВВ и мал. ГГ на удаљености мањој од 300 метара, да се приближава месту становања тужиље и малолетне деце на удаљености мањој од 300 метара и школи малолетне ВВ на наведеној удаљености, као и да малолетну децу на било који начин узнемирава. Ставом једанаестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 112/21 од 04.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 2051/19 од 27.11.2020. године у ставовима трећем, десетом и једанаестом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П2 2051/19 од 27.11.2020. године, у ставу петом изреке, тако што је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце ВВ и ГГ плаћа износе од по још 2.000,00 динара месечно, на сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, почев од 11.05.2020. године па убудуће. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П2 2051/19 од 27.11.2020. године, у ставу шестом изреке, тако што је обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа месечне износе од 9.000,00 динара за ВВ и 11.000,00 динара за ГГ, укупно 20.000,00 динара за оба детета, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, почев од 26.11.2019. године до 10.05.2020. године, уплатом на рачун тужиље код банке.

Против правноснажне другостепене пресуде, става првог изреке, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију у коме је оспорио ревизијске наводе и предложио да се ревизија одбије као неоснована. Трошкове одговора на ревизију је тражио.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије, другостепени суд је оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности, које као

правилне и прихвата и ревизијски суд, па у другостепеном поступку није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у браку из ког имају двоје малолетне деце, ћерку ВВ, рођену ...2008. године и сина ГГ, рођеног ...2016. године. Супружници су са децом током трајања брачне заједнице становали у кући родитеља туженог, у посебној стамбеној јединици. Брачни односи су се временом пореметили и тужени је често вређао и омаловажавао тужиљу. У јануару месецу 2019. године тужени је, оптужујући тужиљу да је неодговорна јер није платила рачун за струју, вичући сишао у приземље куће и ударао у зид, након чега је интервенисала полиција. Након тога тужени је провео месец дана у стану свог пријатеља а потом се вратио у заједничко домаћинство. Односи између странака су се мало побољшали до 21.11.2019. године, када је на дан породичне славе тужени затражио да тужиља напусти кућу, што она није желела да учини без деце. Тужени је том приликом конзумирао алкохол и вређао тужиљу, а затим из кухиње узео нож и окренуо га ка себи исказујући намеру да се повреди, у чему су га спречиле тужиља и његова мајка. Од тог догађаја брачна заједница је фактички престала јер је тужиља са децом напустила породично домаћинство и преселила се у стан своје тетке. Пресудом Другог основног суда у Београду К 524/20 од 03.07.2020. године тужени је оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и изречена му је казна затвора у трајању од шест месеци, условно две године, као и мера безбедности забране узнемиравања тужиље у трајању од две године. Градски центар за социјални рад у Београду, Одељење Раковица, доставио је налаз и стручно мишљење од 22.01.2020. године, према коме код парничних странака нису уочене нарушене родитељске компетенције и да је у интересу деце да буду поверена мајци на самостално вршење родитељског права а да се контакти оца са децом одвијају према моделу који је одређен првостепеном пресудом. Центар за социјални рад је дао мишљење да је сврсисходно одредити мере заштите од насиља у породици и то забраном туженом приближавања тужиљи на удаљености од 300 метара, осим приликом преузимања и враћања малолетне деце, као и забраном њеног даљег узнемиравања. У поступку је донето правноснажно решење о одређивању привремене мере којим је вршење родитељског права према мал. деци поверено тужиљи, уређен модел виђања туженог са децом на исти начин као и у правноснажној пресуди и одређене мере заштите од насиља у породици према туженом, забраном приласка тужиљи на 50 метара и забраном њеног даљег узнемиравања, док је одбијен предлог за одређивање привремене мере заштите забраном приласка месту рада и становања тужиље, приближавања малолетној деци, као и месту становања деце и њиховој школи.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су на описани начин одредили начин одржавања личних односа туженог и малолетне деце и одбили тужбени захтев да се према туженом одреде тражене мере заштите од насиља у породици у односу на малолетну децу.

Наиме, по становишту Врховног касационог суда, приликом доношења овакве одлуке судови су се руководили најбољим интересом деце, сходно члану 6. став 1. и члану 266. став 1. Породичног закона и члану 3. Конвенције о правима детета. Према

околностима конкретног случаја, најбољи интерес деце поуздано је утврђен у спроведеној судској процедури, сагласно Породичном закону и датом мишљењу центра за социјални рад на основу члана 270. Породичног закона. Начин одржавања личних односа је уређен у складу са реалним могућностима а при томе је цењен и извештај органа старатељства. Дете има право на одржавање личних односа са родитељом са којим не живи, на основу члана 61. став 1. Породичног закона. Имајући у виду да је за правилан психофизички развој деце неопходно да одржавају личне односе са родитељем са којим не живе, да у досадашњим виђењима није било икаквих проблема и да малолетна деца немају отпор према оцу и да радо одлазе код њега, што је пред органом старатељства потврдила и сама тужиља, овај суд сматра да су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Према члану 197. став 1. Породичног закона, насиље у породици је понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Ставом 2. овог члана предвиђено је да се насиљем у породици нарочито сматра наношење или покушај наношења телесне повреде (тачка 1), изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу (тачка 2), као и вређање и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање (тачка 6.).

У конкретном случају, испољено понашање туженог превасходно угрожава тужиљино спокојство и њено душевно здравље и телесни интегритет, због чега су оправдано изречене мере заштите од насиља у породици предвиђене чланом 198. став 2. тачка 3. и 5. Породичног закона, у односу на тужиљу. У поступку је утврђено да није целисходно изрицање мера заштите од насиља у породици у односу на малолетну децу, јер тужени није испољио агресију или било који други облик насиља према деци, нити је процењено да постоји опасност угрожавања њиховог телесног интегритета, душевног здравља или спокојства. Иако су деца у одређеним ситуацијама била очевици насилничког понашања туженог према тужиљи, испољавање насиља према тужиљи не оправдава изрицање тражених мера забраном приласка деци, њиховом месту становања и школовања, нити одређивању другачијег модела виђења или ограничавању права деце да одржавају личне односе са оцем, на основу члана 61. став 2. и 3. Породичног закона. Наведено произилази из свих изведених доказа, као и налаза и стручног мишљења органа старатељства датог на основу члану 286. Породичног закона. Стога су нижестепени судови, руководећи се превасходно најбољим интересом деце, правилно одбили тужбени захтев за одређивање мера заштите од насиља у односу на малолету децу.

Имајући у виду наведено, нису основани наводи ревизије којима се истиче да је другостепени суд погрешно применио материјално право заузимајући став да утврђеним понашањем тужени није истовремено угрозио телесни интегритет, душевно здравље и спокојство и малолетне деце, која су наведеним актима насиља такође била изложена, као и да је било нужно да се од органа старатељства затражи допунско мишљење након достављања психијатријске експертизе личности туженог извршене у кривичном поступку, према којој је тужени у одређеним ситуацијама склон испољавању непромишљеног, неодмереног и агресивног понашања. Ово стога што се

утврђење судова да понашање туженог није у непосредној вези са његовим односом према деци и да је процена личности туженог дата у контексту поремећених партнерских односа са тужиљом који су трајали дуже време, не заснива само на мишљењу органа старатељства, већ на правилној оцени свих доказа изведених применом истражног начела из члана 205. Породичног закона.

Одлука о парничним трошковима донета је правилном применом одредбе члана 207. Породичног закона, према разлозима правичности, па су супротни наводи ревизије неосновани.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке.

Како трошкови одговора на ревизију не представљају потребне трошкове ради вођења парнице, у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗПП, на основу члана 165. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић